Werken aan betere artsen vanuit een multiperspectief

In het jaar 2000 nam ik me voor om me naast het vak van gynaecoloog met echt professioneel opleiden bezig te gaan houden. Ik ging op zoek naar de medisch onderwijskundigen. Ik had er geen notie van waar die ergens te vinden waren en via internet kwam ik terecht bij de groep van Ronald Harden in Dundee. Daar kreeg ik twee weken lang een fantastische cursus maar werd ik ook steeds weer geconfronteerd met de vraag waarom ik die zo ver van huis gezocht had. Thuisgekomen ging ik, nu wat wijzer, wat minder ver op reis en ontdekte te leven in een land waar de medische onderwijskunde hoogtij viert. Ik werd door meerdere onderwijskundigen als een verloren zoon ontvangen en werd ingewijd in allerlei onderwijskundige geheimen (dat waren het voor mij altijd geweest). Toetsing, curriculumbouw, didactiek, onderwijs in generieke vaardigheden en het onderwijsmanagement met de daarbij horende kwaliteitszorg kwamen als focusonderwerpen langs. Ik ervoer (en ervaar nog steeds) de nieuwe kennis als een belangrijk instrument voor het werken aan betere dokters en betere zorg.

Naarmate ik langer ik met deze nieuwe wereld optrok, werd mij steeds duidelijker hoe omvangrijk het veld van de medische onderwijskunde is. Onderwerpen zijn zeer divers en het is vaak moeilijk om te kiezen welk op dat moment het belangrijkste is. Bij de medische onderwijskunde ontmoet je vele kruispunten van diverse disciplines. Niet alleen de medische disciplines en de onderwijskundigen (samen in een duoperspectief), maar ook disciplines die

zich richten op bijvoorbeeld kwaliteit, ethiek, samenwerking en management, ontwikkeling en inzet van ICT en wetenschapsbeoefening.

In de gezondheidszorg ontmoeten we allerlei complexe en bijna ontembare problemen. Als klassiek voorbeeld geldt de ouderenzorg. Daar spelen multi-morbiditeit, de behoefte aan multidisciplinaire behandeling, ethische discussies en het vooruit kijken naar het inrichten van voldoende en betaalbare infrastructuur. Professionals uit meerdere disciplines (ook niet-medici) leveren hun bijdrage. Als ze een transdisciplinaire benadering in goede samenwerking doen, levert dat overwogen en op breder beleidsniveau duurzame oplossingen op.

Voor deze complexe wereld leiden wij zorgverleners op en dat is duidelijk zichtbaar wanneer u de inhoud van deze TMO leest. De inhoud varieert tussen diverse perspectieven. Sterk didactisch georiënteerd zijn Van Lankveld et al. met hun bijdrage over de ervaringen met 'docentcommunities'. De didactische oriëntering treft u ook aan in het artikel van Verbeek dat ingaat op een extracurriculair scholingsprogramma voor medische studenten en in de bijdrage van De Vries-Erich et al. waar succes- en faalfactoren van het leren met een ELO worden onderzocht. Op het perspectief van de generieke vaardigheden richten zich Tjitra et al. met een onderzoek naar ervaringen van allochtone studenten op interculturalisatie-onderwijs, Berkenbosch en Busari met het vaststellen dat de training in managementvaar-

digheden in de vervolgoopleidingen te kort schiet en Van der Vusse et al. door de academische vorming stevig te belichten als noodzakelijke basis van de opleiding. De vaststelling van Van Dijk et al. dat een vroegere kennismaking met het werk van de huisarts studenten meer dat pad op helpt is van overstijgend belang. Blijkbaar moeten we de vakdisciplines waar tekorten aan artsen dreigen meer prioriteit geven binnen de opleidingen. Het onderzoek van Krings en Goedhuys laat zien welke talenten van studenten opleiders in de praktijk belangrijk vinden. Het zou interessant zijn om dat te spiegelen aan de mening van patiënten, maatschappelijke vertegenwoordigers en wetenschappers uit bijvoorbeeld de sociologische hoek om weer tot een transdisciplinaire analyse te komen over de vraag wat er nu echt van de arts van de toekomst wordt verwacht.

Dit blad biedt een multiperspectief. De zorg en zorgopleidingen hebben behoefte aan dat multiperspectief. TMO is het stadium van het duoperspectief van arts en onderwijskundige ontgroeid en zoekt ten bate van het betere opleiden kruispunten met andere wetenschappelijke visies. In ruim 25 jaar is TMO veranderd van een gestencild Bulletin tot een volwaardig Nederlands-Vlaams tijdschrift. Daarin komt niet alleen de basisopleiding Geneeskunde aan bod, maar ook de medische vervolgoopleidingen en aanverwante zorgopleidingen. We gaan nu zelfs de Engelse taal gebruiken om onze blik te kunnen verruimen. De naam van ons blad zal per 2012 vanzelfsprekend *Perspectives on Medical Education* heten. Veel leesplezier in de laatste TMO!

Fedde Scheele